

— Kalendarium wydarzeń 2016

Przeglądu dokonała Agata Lipińska

— Seminarium: Care and conservation of manuscripts 16

13–15 kwietnia 2016 roku, Kopenhaga, Dania

University of Kopenhaga

Szesnasta edycja międzynarodowego seminarium poświęconego zagadnieniom opieki i konserwacji zabytkowych rękopisów zgromadziła ponad 200 słuchaczy i prelegentów z całego świata. Jednym z podstawowych założeń odbywających się co dwa lata seminariów jest możliwość dyskusji i wymiany doświadczeń zarówno wśród konserwatorów, jak i naukowców, bibliotekarzy, archiwistów, kuratorów oraz innych specjalistów działających na polu badań, ochrony i konserwacji manuskryptów. Organizatorzy spotkania nie ograniczają poruszanej problematyki do analizy technik konserwatorskich, badań materiałoznawczych, działań profilaktycznych, digitalizacji, opracowań z dziedziny kodykologii, filozofii czy historii książki. Na przestrzeni trzech dni zaprezentowano blisko 50 referatów, kilkanaście posterów, a także zademonstrowano technikę multispektralnego skanowania zabytków. Autorami jednego z wystąpień byli pracownicy UMK w Toruniu: Jolanta Czuczko, Dorota Jutrzenka-Supryn, Mirosław Wachowiak i Piotr Targowski, którzy przedstawili referat *The 14th-century Pelplin Graduale de tempore et de sanctis: Research and conservation issues*. Program seminarium: <http://nfi.ku.dk/cc/previousseminars/cc16/>.

— I Ogólnopolska Konferencja Naukowa: **Ochrona Zbiorów Bibliotecznych.**

Przeszłość – Teraźniejszość – Przyszłość

19–20 maja 2016 roku, Bydgoszcz

Uniwersytet Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy

Celem konferencji, zorganizowanej przez Zakład Bibliotekarstwa i Czytelnictwa Katedry Informacji Naukowej i Bibliologii Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy, było omówienie problemów związanych z ochroną materiałów bibliotecznych w przeszłości oraz nowych wyzwań w tej dziedzinie stojących przed współczesnymi i przyszłymi bibliotekarzami. Program konferencji można pobrać na stronie: www.kinib.ukw.edu.pl/jednostka/katedra_informacji_naukowej/aktualnosci/27669.

— Icon Conference 2016: **Turn and Face the Change: Conservation in the 21st Century**

15–17 czerwca 2016 roku, Birmingham, Wielka Brytania

Aston University, The Institute of Conservation

Konferencja Icon 16 była poświęcona wyzwaniom, jakie stoją przed konserwatorami na całym świecie w obliczu zmian w zakresie ochrony dziedzictwa kulturowego. To międzynarodowe wydarzenie co trzy lata jednoczy środowisko konserwatorów, zapoznając z najnowszymi trendami i praktykami. Program i ogólne założenia konferencji są dostępne na stronie: <http://icon.org.uk/about-us/icon-conference-2016>.

— IX Ogólnopolskie Spotkanie Historyków Sztuki i Konserwatorów Dzieł Sztuki **Orientu**

23–24 czerwca 2016 roku, Toruń

Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu, Polski Instytut Studiów nad Sztuką Świata

IX Ogólnopolskie Spotkanie Historyków Sztuki i Konserwatorów Dzieł Sztuki Orientu było poświęcone badaniom w zakresie historii sztuki oraz metod konserwacji dzieł sztuki orientalnej i pozaeuropejskiej, a także sztuki mniejszości narodowych w Polsce i w Europie (Żydzi, Ormianie, Tatarzy). Przedmiotem konferencji była prezentacja nowych badań z zakresu historii sztuki i metod konserwacji sztuki Azji, Afryki oraz Ameryki Środkowej i Południowej. Konferencja dedykowana była pamięci Mirosławy Wojtczak. Program spotkania: www.world-art.pl/pliki/komunikat_vi_-_06.__2016__1_1_.pdf.

— Wystawa: **Przed, po i pomiędzy. O decyzjach w konserwacji dzieł sztuki współczesnej**

31 sierpnia – 2 października 2016 roku, Warszawa

Zachęta – Narodowa Galeria Sztuki

Celem wystawy i towarzyszących jej wykładów nie była prezentacja prostych porównań ukazujących, jak zmieniło się dzieło dzięki pracom konserwatorskim, lecz skupienie się na tym, co jest **POMIĘDZY** tymi działaniami – szczególnie w warstwie podejmowanych przez konserwatora badań i rozstrzygnięć, które warunkują efekt końcowy jego prac. Pokaz obejmował dzieła poddane ostatnio konserwacji w Zachęcie. Towarzyszyły mu materiały audiowizualne pozwalające poznać decyzje, które doprowadziły do konkretnych działań na obiektach, a w efekcie do stanu **PO** konserwacji. Pokazano zarówno obiekty z kolekcji, jak i dzieła wypożyczane w związku z organizowanymi w galerii wystawami (w celach ekspozycyjnych i badawczych), m.in. fotografie Mikołaja Smoczyńskiego, które **PO** uzyskały zupełnie nową oprawę, i prace Andrzeja Wróblewskiego, które **PRZED** nigdy nie były prezentowane. Strona wystawy i towarzyszących jej spotkań z konserwatorami i opiekunami zbiorów: <https://zacheta.art.pl>.

— Międzynarodowa konferencja naukowa: **LACONA XI: 11th Conference on Lasers in the Conservation of Artworks**

19–23 września 2016 roku, Kraków

Akademia Sztuk Pięknych im. Jana Matejki w Krakowie

Międzynarodowa konferencja naukowa LACONA (Lasers in the Conservation of Artworks) odbywa się raz na dwa lata i stanowi okazję do wymiany doświadczeń między specjalistami z dziedziny konserwacji i restauracji dzieł sztuki a fizykami i chemikami działającymi na rzecz ochrony dóbr kultury. Organizatorami 11. edycji były: krakowska ASP, Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu, Międzyuczelniany Instytut Konserwacji i Restauracji Dzieł Sztuki oraz Muzeum Narodowe w Krakowie. Konferencja poprzedzona została jednodniowym warsztatem (19 września), dedykowanym w szczególności studentom oraz doktorantom, na którym przedstawiono aspekty pracy laserów bezpośrednio w procesie analizy, dokumentacji i konserwacji obiektów zabytkowych. Program konferencji: <http://lacona11.org>.

— Konferencja naukowa: **Inwentaryzacja i katalog zabytków jako podstawa ochrony i polityki konserwatorskiej. Metody osiągnięcia, zamierzenia**

20 września 2016 roku, Warszawa

Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego, Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Warszawie

Konferencja zorganizowana przez Wydział Nauk Historycznych i Społecznych UKSW w Biurze Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Warszawie dotyczyła inwentaryzacji jako podstawy ochrony zabytków. Program konferencji: www.uksw.edu.pl/pl/uniwersytet/uczelnia-dzis/konferencje/661-o-podstawach-ochrony-zabytkow.

— Konferencja: **Książka dawna i jej właściciele – stan badań, opracowanie, perspektywy**

29 września – 1 października 2016 roku, Wrocław

Zakład Narodowy im. Ossolińskich

Konferencja, zorganizowana przy współpracy z Konsorcjum Europejskich Bibliotek Naukowych CERL, koncentrowała się wokół proveniencji inkunabułów i starych druków. Badania te nie tylko rejestrują znane dawne księgozbiory, ale także biblioteki, których istnienie jedynie podejrzewano, w tym szereg dużych bibliotek prywatnych, które należały do osób mało znanych. Program konferencji: <https://ossolineum.pl/index.php/konferencja-ksiazka-dawna-i-jej-wlasciciele-stan-badan-opracowanie-perspektywy/>.

— Targi Dziedzictwo: **4. Targi Konserwacji i Restauracji Zabytków oraz Ochrony, Wyposażenia Archiwów, Muzeów i Bibliotek DZIEDZICTWO**

5–7 października 2016 roku, Warszawa

Międzynarodowe Targi Polska SA

Targi Dziedzictwo to coroczne branżowe targi wyposażenia i usług dla archiwów, bibliotek i muzeów. Wystawom i prezentacjom eksponowanym na targach towarzyszyły liczne referaty, wystąpienia i panele, w tym współorganizowana przez Bibliotekę Narodową konferencja „Konserwacja w bibliotekach polskich” w ramach szerszego bloku „Ochrona zbiorów muzealnych, archiwalnych i bibliotecznych”. Program targów: <http://targidziedzictwo.pl/dla-zwiedzajacych/program-targow-2015.html>.

— VII Międzynarodowa Konferencja Konserwatorska: **Problemy muzeów związane z zachowaniem i konserwacją zbiorów**

12–14 października 2016 roku, Szreniawa

Muzeum Narodowe Rolnictwa i Przemysłu Rolno-Spożywczego w Szreniawie

VII Międzynarodowa Konferencja Konserwatorska, organizowana przy wsparciu Narodowego Instytutu Muzealnictwa i Ochrony Zbiorów, koncentrowała się wokół czterech tematów: ochrona obiektów wykonanych z materiału organicznego, konserwacja obiektów wielkogabarytowych, metody konserwacji obiektów muzealnych oraz zarządzanie konserwacją w muzeach. Program konferencji: www.muzeum-szreniawa.pl/imuzeum/web/app.php/vortal/vii_miedzynarodowa_konferencja_konserwatorska_problemy_muzeow_zwiazane_z_zachowaniem_i_konserwacja_zbiorow.html.

— V Naukowa Konferencja Konserwatorów Papieru i Skóry: **Czarno-biały obraz świata. Problemy ochrony i konserwacji dawnych fotografii**

20–21 października 2016 roku, Toruń

Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu

Kolejna Konferencja Konserwatorów Papieru i Skóry, zorganizowana przez Zakład Konserwacji Papieru i Skóry na Wydziale Sztuk Pięknych UMK, poświęcona była w całości fotografii, a konkretnie ochronie i konserwacji fotografii czarno-białych, XIX- i XX-wiecznych. Wykonywane na różnych podłożach (papierowych, szklanych, metalowych, z tworzyw sztucznych), stanowią wielkie dziedzictwo kulturowe o unikatowych walorach artystycznych, dokumentalnych, historycznych, naukowych i emocjonalnych. Wymagają zatem szczególnej opieki konserwatorskiej. Stąd narodziła się idea spotkania konserwatorów-restauratorów dzieł sztuki oraz naukowców zajmujących się starymi technikami fotograficznymi. W spotkaniu wzięły udział środowiska naukowe, instytucje, które zajmują się badaniami i konserwacją fotografii, konserwatorzy-restauratorzy dzieł sztuki oraz wszyscy zainteresowani i zaangażowani w ochronę zabytków i dzieł sztuki.

Konferencji towarzyszyły XX Targi Konserwatorskie „Konserwacje” w Centrum Targowym Park oraz wystawa dawnych fotografii w Bibliotece Głównej UMK
Program konferencji: [www.zkpis.umk.pl/files/program%20konferencji\[1\].pdf](http://www.zkpis.umk.pl/files/program%20konferencji[1].pdf).

— Wystawa: **Konserwacja literackich i historycznych rękopisów z ossolińskich zbiorów**

15 listopada – 9 grudnia 2016 roku, Wrocław
Zakład Narodowy im. Ossolińskich

Wystawa promująca zakończenie projektu *Konserwacja literackich i historycznych rękopisów z ossolińskich zbiorów*, finansowanego ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Otwarcie wystawy towarzyszyło spotkanie konserwatorów, muzealników i bibliotekarzy, podczas którego zaprezentowane zostały referaty Barbary Wojdyły *Ostatnich 25 lat działań konserwatorskich w bibliotece naukowej UMK w Toruniu – stosowny czas na podsumowanie* oraz Marii Woźniak *Konserwacja i ochrona zbiorów bibliotecznych w Polsce przelomu XX i XXI wieku – refleksje i przemyślenia na podstawie doświadczeń z 20 lat pracy w Bibliotece Narodowej w Warszawie*. Program wernisażu: <http://ossolineum.pl/index.php/wystawa-konczaca-projekt-konserwacji-rekopisow/>.

— II Ogólnopolska Konferencja Oprawoznawcza: **Introligatorzy i ich klienci**

17–18 listopada 2016 roku, Toruń
Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu, Książnica Kopernikańska w Toruniu

Celem konferencji było scharakteryzowanie dorobku wybranych pracowni introligatorskich działających na historycznych i obecnych ziemiach Polski. Zaprezentowano też sylwetki wybranych bibliofilów, którzy pozostawili po sobie mniej lub bardziej bogate zespoły oprawnych woluminów. Temat uzupełniły referaty i komunikaty poświęcone zbiorom opraw w poszczególnych polskich bibliotekach, archiwach i muzeach. Program konferencji: www.inibi.umk.pl/introligatorzy/index.html.

— XVI Konferencja: **Analiza Chemiczna w Ochronie Zabytków**

1–2 grudnia 2016 roku, Warszawa

Uniwersytet Warszawski

Coroczna konferencja organizowana przez Wydział Chemii Uniwersytetu Warszawskiego wspólnie z Zespołem Analizy Spektralnej Komitetu Chemii Analitycznej Polskiej Akademii Nauk. Tematyka spotkania porusza zagadnienia związane z zastosowaniem metod instrumentalnych w badaniu i konserwacji obiektów zabytkowych, z wykorzystaniem tych metod pod kątem poznawania różnorodnych obiektów zabytkowych oraz w opracowywaniu skutecznych metod konserwatorskich. Program konferencji: <http://analizazabytkow.pl>.